

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі шелтера «Патріот»

01 травня 2025 року

м. Запоріжжя

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Юлія Короткова.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

адміністратора шелтера – Людмили Бондаренко.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкту моніторингу: шелтер «Патріот».

Повна адреса об'єкту моніторингу: вул. Олександра Говорухи, 63, м. Запоріжжя, Запорізька область.

Форма власності: комунальна (облаштуванням та керівництвом МТП займаються волонтери ГО «Всеукраїнське об'єднання «Патріот» за підтримки міжнародних донорів з Японії та Нідерландів).

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: внесено.

Попередній моніторинговий візит був проведений 16 травня 2024 року.

Розташування

МТП розміщується в окремій двоповерховій будівлі, у якій на першому поверсі розташовані допоміжні приміщення, а на другому – кімнати для проживання.

У пішій доступності від МТП розташовані зупинки громадського транспорту, магазини, аптеки, банківські відділення, заклади освіти та дитячі садки. Найближчий заклад охорони здоров'я знаходиться на відстані приблизно 7 хвилин їзди.

Наповненість

Загальна місткість МТП – 60 ліжко-місць. На момент візиту в МТП проживає 31 особа з числа ВПО, з яких: 27 дорослих (16 жінок та 11 чоловіків), 4 дитини. Із загальної кількості – 9 осіб з інвалідністю.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Витрати на житлово-комунальні послуги компенсуються за рахунок міжнародних донорів.

Журнал переліку осіб, які проживають в місці тимчасового проживання, ведеться відповідно до додатка № 4 «Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930.

З усіма ВПО укладаються договори на проживання на шість місяців. З правилами проживання ВПО ознайомлені.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Опалення МТП забезпечується централізовано.

Подача холодної води здійснюється централізовано з міського водозабору.

Підігрів води забезпечується завдяки наявності бойлерів.

В МТП встановлено фільтри для очищення питної води.

Електропостачання – централізоване, без перебоїв.

Альтернативні джерела електроенергії – два генератори.

Харчування

ВПО забезпечують себе продуктами як самостійно, так і за рахунок допомоги від благодійних і волонтерських організацій. Для приготування їжі в МТП функціонує кухня, оснащена однією індукційною плитою, двома холодильниками, духовкою, мікрохвильовою піччю та посудомийною машиною. Кухонне приміщення облаштоване меблями, є необхідний посуд.

Також на кухні є запас продуктів харчування, яким можуть скористатися будь-які мешканці в разі потреби.

Санітарія та гігієна

В МТП наявні дві вбиральні, які розділені за ознакою статі. У підвальному приміщенні облаштовано душову кімнату на три кабінки. Гаряча вода забезпечується наявністю бойлерів.

У МТП є побутова кімната, в якій наявна пральна машина, праска та прасувальна дошка.

Протипожежна безпека

У МТП наявний план евакуації та вогнегасники у кількості чотирнадцяти штук.

Аптечки першої медичної допомоги – наявні.

У будівлі МТП, у напівпідвальному приміщенні, облаштовано найпростіше укриття, яке може бути використане мешканцями у разі повітряної тривоги та надзвичайних ситуацій.

Безбар'єрність

Приміщення МТП наразі не забезпечено належною архітектурною доступністю. Відсутні умови для безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення як у внутрішніх приміщеннях закладу, так і при користуванні об'єктами санітарії та гігієни. Це обмежує можливості повноцінного доступу і потребує відповідного доопрацювання.

Умови в кімнатах

МТП налічує дев'ять кімнат з розміщенням до шести осіб. Розміщення здійснюється з урахуванням статі – жінки та чоловіки проживають окремо. Для сімей передбачено виділення окремих кімнат.

У кожній кімнаті створено належні умови для проживання: приміщення облаштовані необхідним комплектом меблів, зокрема двоярусними ліжками, тумбочками, шафами для зберігання речей, столами та стільцями. Вікна в кімнатах замінені на металопластикові, що сприяє теплоізоляції та покращенню побутових умов.

Дозвілля

У МТП функціонує дитяча кімната, яка слугує безпечним і зручним простором для ігор, навчання та творчого розвитку дітей. Кімната облаштована

відповідно до потреб різних вікових категорій та може використовуватись як для індивідуальних занять, так і для організованих заходів. Окрім того, цей простір доступний для всіх мешканців МТП як місце для відпочинку та проведення дозвілля, що сприяє формуванню дружньої та підтримувальної атмосфери.

Поруч із МТП облаштовано сучасний ігровий майданчик.

Доступ до інформації та послуги

Інформаційний стенд – наявний.

Графік прийому керівником МТП не затверджений, оскільки керівник відвідує МТП щоденно.

До МТП на постійній основі приїжджають волонтерські організації, які надають юридичні та психологічні консультації, проводять тренінги та майстер-класи.

Усі ВПО уклали декларації з місцевими лікарями.

Переважна більшість ВПО, які проживають у МТП, отримують державну допомогу на проживання відповідно до встановленого порядку.

Освіта

Усі діти, які тимчасово проживають у МТП, зараховані до місцевих закладів загальної середньої освіти та відвідують навчання у форматі офлайн.

Дитячі садки не працюють.

Працевлаштування

Більшість осіб працездатного віку, які проживають у МТП, працевлаштовані. Адміністрація МТП надає підтримку ВПО у пошуку роботи.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 12 особами.

Під час особистого спілкування з ВПО, які проживають у МТП, інформації про порушення їхніх прав не зафіксовано. Мешканці позитивно оцінюють умови проживання, відзначають доброзичливе ставлення з боку адміністрації МТП та отримувану підтримку.

Правопросвітницькі заходи проведено для 12 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Загальні потреби МТП:

проведення поточного ремонту однієї кімнати на другому поверсі та двох житлових кімнат на першому поверсі будівлі, дозволить розширити можливості МТП щодо розміщення ВПО, створивши додаткові житлові місця;

ремонт або заміна п'яти вікон на другому поверсі МТП, що були пошкоджені внаслідок ракетної атаки з боку збройних сил РФ;

заміна входних дверей на центральному вході МТП, які постраждали внаслідок ракетної атаки з боку збройних сил РФ;

забезпечення МТП додатковими пральними машинами.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту

Запорізькій обласній військовій адміністрації:

забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо проведення поточного ремонту однієї кімнати на другому поверсі та двох житлових кімнат на першому поверсі МТП;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо ремонту або заміни п'яти вікон на другому поверсі МТП, що були пошкоджені внаслідок ракетної атаки з боку збройних сил РФ;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо заміни входних дверей на центральному вході МТП, які постраждали внаслідок ракетної атаки з боку збройних сил РФ;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо забезпечення МТП додатковими пральними машинами.

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Юлія КОРОТКОВА